

Industrieel Onderzoeksfonds maakt Vlaams financieringspalet vollediger

Onze onderzoekers doen het niet slecht, verre van. Ook op het vlak van valorisatie van onderzoek bereikte de K.U.Leuven prachtige resultaten en samenwerking met bedrijven neemt sterk toe. Maar er ontbreekt iets. Veel te weinig onderzoeksresultaten van onderzoekers over gans Europa vinden hun weg naar een zinvolle toepassing in het economisch verkeer, alhoewel ze daar mogelijk wel het potentieel voor hebben. Het concrete gevolg is vaak dat 'derden', bijvoorbeeld de Verenigde Staten, met ons onderzoekswerk mooie bedrijfsresultaten neerzetten. Kijk, dàar worden we nou nijdig van.

"Dat is de paradox," zegt professor Bart De Moor, kabinetschef voor socio-economisch beleid van minister-president Yves Leterme. We spraken met hem en met Paul Van Dun (directeur K.U.Leuven Research & Development) en Bruno Hoste (Onderzoekskoördinatie). Dit drietal trekt binnen onze universiteit mee aan de kar van het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF).

Groei

"Met dat fonds wil de Vlaamse Overheid de transfer van onderzoeksresultaten naar bedrijfstoepassingen verder stimuleren. Het IOF ontstond in 2004 via een Besluit van de Vlaamse Regering. Om in dat fonds te kunnen participeren hebben de universiteiten een concrete regelgeving uitgewerkt, natuurlijk in de geest van het Besluit. In de praktijk zijn het de hiervoor speciaal opgerichte IOF-raden van de universiteiten die via hun adviezen en evaluaties mee beslissen over de toekenning van financiering. Voor de K.U.Leuven gaat het in 2006 om vijf miljoen euro. Toekomstplannen om de Associatie te betrekken bij het IOF gebeuren zullen vermoedelijk een verhoging van dit budget inhouden."

"De invoering van het IOF maakt het Vlaamse palet aan onderzoeksfinanciering vrij volledig, van zeer fundamenteel tot zeer toegepast, van kleine eenmans- tot mega-projecten. Ook in absolute cijfers zijn we er op relatief korte tijd flink op vooruitgegaan. Op tien jaar tijd zien we een verdubbeling van de budgetten voor onderzoek en ontwikkeling. Toch is er nog nood aan groei. In Lissabon en Barcelona werd beslist dat de EU-landen tegen 2010 3 % van hun BNP/BRP aan onderzoek moeten besteden, 2 % afkomstig van de industrie, 1 % van de overheid. Vlaanderen zit wat dat laatste betreft aan 0,8 %. Men kàn de budgetten wel verhogen, vandaag al, maar dat veronderstelt ook een groei wat het aantal onderzoekers betreft."

"Het IOF is een deel van die groeibeweging, speciaal bedoeld voor onderzoek dat mikt op industriële toepassing, dus met de bedoeling de paradox van daarnet tegen te gaan. Op die manier moet een mogelijke achterstand in de kenniseconomie voorkomen worden."

Drie soorten financiering "Het IOF kent drie vormen van financiering. Voor elk van deze financieringen gaat men na wat je concrete bijdrage zal zijn aan de IOF-parameters, wat zich vertaalt in een transfer van universitaire kennis naar de sfeer van de economische toepassing. Die parameters zullen evolueren, maar momenteel wordt er voor 25 % rekening gehouden met het aantal doctoraten, nog eens 25 % gaat naar publicaties en citaties, en telkens 10 % gaat naar reeds behaalde IWT-projecten, wetenschappelijk personeel, deelname aan Europese kaderprogramma's, octrooien en spin-offs. Naarmate je output op die parameters beter is, maak je meer kans op toekenning van financiering. Een betere output garandeert ook vervolfinanciering, waardoor het geheel zelfondersteunend kan worden. In dat opzicht kan je het IOF ook als katalysatorfonds beschouwen."

"De eerste vorm van financiering is persoonsgebonden. Het gaat om mandaten, waarbij vooral gelet wordt op de capaciteit van de individuele kandidaat. Wie ervaring heeft op het vlak van onderzoeksvalorisatie, heeft een streepje voor. Het gaat om postdocs, die via het IOF een mandaat van onbepaalde duur krijgen, en middelen om hun onderzoek en valorisatie-initiatieven te ondersteunen."

"De tweede vorm zijn de zogenaamde hefboomprojecten, die van korte duur zijn. Het gaat in hoofdzaak om het financieren van haalbaarheidsstudies, een laatste toets om na te gaan of een bepaald onderzoeksresultaat

economisch gevaloriseerd kan worden. Die projecten worden expliciet door het IOF gefinancierd omdat ze vanzelfsprekend erg belangrijk en ook risicovol kunnen zijn, maar in vroegere financieringsformules vaak tussen de plooiën vielen. De toekenningprocedure voor dit type project verloopt zo snel mogelijk, mede doordat men in deze competitieve transfer-ruimte soms snel op de bal moet kunnen spelen.”

“De derde vorm van financiering slaat op kennisplatformen. Hier gaat het om consortia met gevestigde onderzoekers als basis, die gezamenlijk een innovatief antwoord trachten te bieden op een industriële vraag.”

“Ook wie nog niet echt met valorisatie bezig is, kan een aanvraag indienen. Via het IOF kan je immers hoogriskant innovatief werk gefinancierd krijgen dat juist bedoeld is om na te gaan of iets gevaloriseerd zou kunnen worden. Dat is volstrekt nieuw. Maar dat het gaat om de financiering van iets riskants, wil nog niet zeggen dat de toekenning niet op zeer ernstige gronden zou gebeuren. Het toekomstig valorisatiepotentieel moet zo grondig mogelijk afgewogen worden.”

“Onze universiteit heeft er alle belang bij dat het IOF goed loopt, ook aan andere universiteiten. De Vlaamse Overheid zal na verloop van tijd immers het geheel evalueren. De eerste ervaringen in Leuven laten alleszins vermoeden dat er heel wat belangstelling bestaat, en dat er heel wat projecten bestaan of in wording zijn die zullen aantonen dat het IOF werkelijk een leemte in de financiering van de Vlaamse onderzoekswereld vult.”

<http://www.kuleuven.be/iof>

Industrieel Onderzoeksfonds, Infomeeting 29/9. Locatie meegedeeld via website.